

**Záznam výsledků
46. porady pracovní skupiny
„Havarijní znečištění vod“ (H)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 5. 3. – 6. 3. 2013 v Hradci Králové**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení a přijetí programu jednání

Nově jmenovaný předseda pracovní skupiny H, pan Petr, přivítal účastníky porady a zahájil jednání.

Předseda pracovní skupiny představil nového mluvčího české delegace, pana Duška (MŽP), a nové členy české delegace – paní Ottovou (ČIŽP) a pana Vaita (Povodí Vltavy, státní podnik).

Pan Mai byl omluven.

Návrh programu jednání byl přijat.

BOD 2 Informace o výsledcích 25. zasedání MKOL v říjnu 2012

Na základě výtahu ze závěrečného protokolu informoval zástupce sekretariátu o výsledcích 25. zasedání MKOL. Zájmů pracovní skupiny H se týká především bod:

BOD 4. c) Havarijní znečištění vod (H)

Důležité jsou především následující body usnesení 25-4c-4 ke zprávě pracovní skupiny H:

2. MKOL schvaluje novelizaci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe a žádá sekretariát MKOL, aby tento dokument umístil na internetové stránky MKOL a zajistil jeho vydání v tištěné podobě.
3. MKOL schvaluje náklad Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe ve výši 200 výtisků v českém jazyce a 400 výtisků v německém jazyce.
4. MKOL se obrací na Spolkový ústav hydrologický (BfG) s prosbou, aby v souvislosti s novelizací Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe provedl ve spolupráci s pracovní skupinou H potřebné úpravy Poplachového modelu Labe.
5. MKOL žádá pracovní skupinu H, aby na poradě vedoucích delegací v květnu 2013 informovala o stavu prací na rozšíření Poplachového modelu Labe (ALAMO) o přítoky Vltavu a Sálu.
6. MKOL považuje realizaci stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe za důležité opatření.
7. MKOL bere na vědomí informaci české delegace, že finanční prostředky, které se jí podařilo zabezpečit na realizaci stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe (cca 17 mil. Kč = cca 680 tis. EUR) musí být využity nejpozději v roce 2015.

8. MKOL se obrací s prosbou na německou delegaci, aby prověřila možnosti zajištění chybějících finančních prostředků na realizaci stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe (cca 13 mil. Kč = cca 520 tis. EUR) a o výsledku prověření informovala českou delegaci.
9. MKOL žádá pracovní skupinu H, aby provedla analýzu havarijních situací v profilu Hřensko a o výsledku analýzy a o stavu realizace stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe informovala na poradě vedoucích delegací v květnu 2013.

Plné znění závěrečného protokolu je členům pracovní skupiny k dispozici v intranetu internetových stránek MKOL.

BOD 3 Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe (MVPPL)

BOD 3.1 Testování

Mezinárodní hlavní varovná centrála (MHVC) v Hradci Králové (Povodí Labe, státní podnik) zorganizovala dle scénáře pracovní skupiny H testování MVPPL (dle odst. 7.2 MVPPL), které se uskutečnilo dne 27. 7. 2012.

Na základě výsledku vyhodnocení testování lze konstatovat:

- Přenos hlášení mezi MHVC v Hradci Králové a MHVC v Drážďanech proběhl v souladu s MVPPL.
- Byly zaznamenány nedostatky při předávání potvrzení hlášení – chybějící potvrzení e-mailem MHVC v Drážďanech a Hamburku – viz příloha 2.
- MHVC v Hamburku neposkytla informace o času příjmu hlášení, které ale obdržela a příjem potvrdila faxem.

Další postup:

- Pracovní skupina se obrátila na zástupce MHVC v Hradci Králové (pan Petr), aby tato centrála uspořádala na konci **dubna 2013** testování dle v říjnu 2012 schválené novelizace MVPPL (odst. 7 MVPPL).
- Pracovní skupina požádala mluvčího německé delegace, aby při příležitosti rozeslání nového znění MVPPL, které zajistil sekretariát MKOL, upozornil německé MHVC na zjištěné nedostatky a na potřebu v budoucnu postupovat dle novelizovaného znění.

BOD 3.2 Informace k zveřejnění novelizovaného znění

MKOL schválila novelizaci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe na 25. zasedání MKOL v říjnu 2012. Sekretariát zajistil jeho vydání v tištěné podobě. Na konci února 2013 byl MVPPL rozeslán institucím uvedeným v příloze 1 MVPPL a dalším dotčeným národním a zemským institucím a dále byl umístěn na internetové stránky MKOL.

Údaje v příloze 1 MVPPL – seznam adres – se průběžně aktualizují. Aktuální verze přílohy 1 je umístěna na internetových stránkách MKOL (<http://www.ikse-mkol.org/index.php?id=787&L=1>). Na této adrese jsou také k dispozici vzory hlášení ve formátu DOC (formulář) a PDF.

BOD 3.3 Česko-německý přehled nejčastěji užívaných výrazů

Sekretariát MKOL obdržel souhlasy sekretariátů MKOOpZ a MKOR k využití zde zpracovaných přehledů a na jejich základě připravil česko-německo-anglický přehled často užívaných výrazů pro potřeby MVPPL. BfG připravil návrh chybějících anglických výrazů ve slovníku MKOOpZ.

Další postup:

- Sekretariát tento česko-německo-anglický přehled často užívaných výrazů pro potřeby MVPPL (příloha 3) umístí na internetové stránky MKOL, kde jsou umístěny formuláře hlášení, jako pracovní dokument k dalšímu využití.

BOD 4 Zapracování Vltavy a Sály do Poplachového modelu Labe – stav prací

Zástupce sekretariátu stručně informoval o uskutečněných stopovacích pokusech na Vltavě v dubnu a říjnu 2012.

Pracovní skupina se shodla:

- že bude vhodné po dokončení rozšíření Poplachového modelu Labe o Vltavu a Sálu opět zorganizovat setkání zástupců institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného znečištění vod.
- že by bylo vhodné, aby Poplachový model Labe umožňoval výstup výsledků ve formě formuláře hlášení Příloha 2, list 7/7 – výsledky výpočtů. Toto téma a potřeba zapracování ostatních formulářů bude diskutováno na příští poradě za účasti pana Maie.

Pan Mai, který se nemohl porady zúčastnit, přislíbil doplnění informace o aktuálním stavu prací písemnou formou – viz níže.

Práce, které byly doposud provedeny na Vltavě a Sále:

- výběr vhodných vodoměrných stanic
- zpracování resp. dohledání potřebných měrných křivek a závislostí mezi průtokem a průměrnou rychlostí proudění
- zajištění potřebných povolení pro provedení stopovacích pokusů
- Z plánovaných 3 stopovacích pokusů na Vltavě byly provedeny 2 stopovací pokusy za průměrných malých průtoků (říjen 2012) a průměrných průtoků (duben 2012). Stopovací pokusy byly vyhodnoceny. Měrné křivky koncentrací ve Vltavě a dále v Labi pod ústím Vltavy jsou zpracovány. Ještě schází stopovací pokus při vysokých průtocích, jehož uskutečnění je závislé na výskytu vhodných průtoků.
- Pro provedení stopovacích pokusů na Sále byly vybrány vhodné profily k měření koncentrace stopovací látky. Jsou to: Öblitz (Sála - ř. km 151,5), Bad Dörenberg (Sála - ř. km 125,7), Rischmühle (Sála - ř. km 115,2), Planena (Sála - ř. km 104,5), Halle-Trotha (Sála - ř. km 89,2), Wettin (Sála - ř. km 71,7), Alsleben (Sála - ř. km 50,3), Bernburg (Sála - ř. km 36,1), Calbe (Sála - ř. km 20,0), Groß Rosenberg (Sála - ř. km cca 5). Měření se bude provádět v prostorách zařízení Zemského podniku povodňové ochrany a vodního hospodářství Saska-Anhaltska (LHW) a Vodní a plavební správy (WSV). Souhlas s umístěním měřících přístrojů má BfG k dispozici. Stejně jako u Vltavy bude stopovací pokus rozšířen také na Labe pod ústím Sály. Podle detekovatelnosti

stopovací látky v Labi jsou plánovány tyto měrné profily: Barby, Magdeburg, Tangermünde, Wittenberge, Geesthacht.

- První stopovací pokus na Sále se uskutečnil ve dnech 4. 4. až 9. 4. 2013 za průměrných průtoků. Stopovací látka byla aplikována v Naumburgu u silničního mostu přes Sálu, ve čtvrti Henne na říčním km 160,0. Další stopovací pokus na Sále je plánován v létě 2013 (v době od 8. 7. do 18. 8. 2013).
- Koncepce programu k realizaci rozšíření stávajícího Poplachového modelu Labe o přítoky Vltavu a Sálu je připravena. Zadání zakázky na realizaci programové koncepce má být provedeno, až se na Vltavě i na Sále uskuteční minimálně 2 stopovací pokusy. V rámci této zakázky budou provedeny také úpravy poplachového modelu tak, aby odpovídal aktuálnímu stavu Mezinárodního varovného a poplachového plánu (stav: 2012).

BOD 5 Stabilní havarijní profil v hraničním úseku Labe

Aktuální informace od 25. zasedání MKOL:

- Krajský úřad Ústeckého kraje svým rozhodnutím ze dne 5. září 2012 vydal žadateli, tj. státnímu podniku Povodí Labe povolení k provedení stavby „Labe, Hřensko, Havarijní profil“ s podmínkou dokončení stavby do 31. prosince 2014. Povolení k provedení stavby nabylo již právní moci.
- Na úrovni vedoucích delegací v MKOL nadále probíhají na české i německé straně jednání k zajištění financování tohoto záměru.

Zástupce Svobodného státu Sasko, pan Lorenz poskytl k této problematice následující informace: „Na 15. zasedání Česko-německé komise pro hraniční vody, které se konalo ve dnech 25. – 26. října 2012, sdělila německá strana, že se Svobodný stát Sasko snaží o finanční účast na české stavební části ve výši 200 tis. EUR.“

Tato účast vyžaduje tzv. správní dohodu. Návrh této dohody byl v prosinci 2012 zaslán české straně (zmocněnkyni a vedoucí delegace České republiky pro hraniční vody se Spolkovou republikou Německo).

Pracovní skupina připravila dle zadání z 25. zasedání MKOL přehled případů havarijního znečištění vod v úseku Ústí nad Labem – státní hranice v letech 1996 - 2012 vybraných na základě kritérií k posouzení havarijního znečištění vod v rámci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe – viz příloha 4.

Výsledky tohoto přehledu jsou shrnuty v tabulce 1. Z této tabulky je patrné, že z celkového počtu 222 nastalých případů havarijního znečištění se 77 (35 % z celkového počtu) vyskytlo v úseku Ústí nad Labem – státní hranice a přitom se v 48 případech (22 % z celkového počtu) jednalo o ropné produkty a ostatní plovoucí látky (např. rostlinné oleje, živočišné tuky).

Pracovní skupina zdůraznila, že podporuje realizaci stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe a považuje ji za významné preventivní opatření, které je důležité především v případě vzniku rozsáhlých mimořádných havárií, které obvykle nelze statisticky podchytit a vyhodnotit.

Tabulka 1: Počty případů havarijního znečištění vod v letech 1996 - 2012 vybraných na základě kritérií k posouzení havarijního znečištění vod v rámci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe

Rok	Povodí Labe		Úsek (Ústí n. L. – státní hranice)	
	celkem	z toho ropné produkty a ostatní plovoucí látky	celkem	z toho ropné produkty a ostatní plovoucí látky
1996	28	20	3	3
1997	24	12	3	0
1998	16	14	8	6
1999	15	10	6	5
2000	16	8	13	7
2001	23	10	11	6
2002	9	4	7	2
2003	7	2	6	2
2004	4	3	0	0
2005	8	4	2	2
2006	10	6	2	1
2007	19	14	1	1
2008	7	5	1	1
2009	17	15	5	4
2010	11	7	2	1
2011	6	6	5	5
2012	2	2	2	2
Celkem	222	142	77	48

Pan Winkelmann navrhl, že pro příští poradu připraví návrh postupu pro statistické vyhodnocování nastalých havárií v budoucnu.

BOD 6 Bezpečnostně technická doporučení na ochranu vod ve vztahu k technickým zařízením

Česká a německá delegace se vzájemně informovala o tom, jakým způsobem je problematika zachycování hasební vody řešena v národní legislativě.

Německá delegace konstatovala, že ačkoli byla doporučení MKOL plně implementována do národní legislativy (viz vyhodnocení z roku 2007 - <http://www.ikse-mkol.org/index.php?id=51&L=1>), bylo by třeba na základě aktuálních poznatků z havárií, které nastaly v posledních letech, aktualizovat doporučení k zachycování hasební vody. Česká delegace prověří, zda v České republice došlo v posledních letech k haváriím způsobeným únikem hasebních vod.

Pracovní skupina se dohodla na následujícím postupu aktualizace doporučení z roku 1993:

- Pan Winkelmann poskytne prostřednictvím sekretariátu členům pracovní skupiny na vědomí dokument ze spolkové země Bádensko-Württembersko k problematice hasebních vod z října 2011 (německy) – viz příloha 5.
- Sekretariát zajistí překlad „kontrolního seznamu v případě požáru“, který je součástí tohoto dokumentu, a rozešle členům pracovní skupiny k připomínkám a k případnému doplnění tak, aby bylo na příští poradě možné rozhodnout, zda a jakou formou bude vhodné s využitím tohoto kontrolního seznamu aktualizovat doporučení z roku 1993 k problematice zachycování hasební vody.
- Na příští poradu bude případně pozván specialista k této problematice, kterého kontaktuje pan Winkelmann a poté poskytne kontaktní údaje sekretariátu.

BOD 7 Inventarizace speciální přístrojové a sanační techniky v povodí Labe

Pracovní skupina se shodla, že by bylo vhodné ověřit stávající technické možnosti pro zvládání havárií v úseku Ústí nad Labem – Pirna. Byly diskutovány základní možné scénáře:

Typ havárie

ropné a ostatní plovoucí látky
rozpustné látky
závada v kanalizaci
nerozpustné látky těžší než voda

Možná opatření

norné stěny, sběr emulze, sorbenty atd.
naředění navýšením průtoku
vakové ucpávky

Další postup:

- Pracovní skupina ověří stávající technické možnosti v úseku Ústí nad Labem – Pirna pro zvládání havárií způsobených ropnými resp. plovoucími látkami.
- Německá delegace osloví hasičský záchranný sbor (HZS) v Pirně a česká delegace HZS v Ústí nad Labem a v Děčíně s prosbou o zodpovězení následujících otázek:
 - seznam vybavení pro zvládání ropných havárií
 - odhad rozsahu havárie, kterou je možné s touto technikou zvládnout
 - Zda dochází k dostatečné výměně informací v případě provádění zásahů na Labi v blízkosti státní hranice.
 - Zda v případě výskytu havárie značného rozsahu je v rámci krizového řízení zajištěna komunikace mezi českými a německými hasiči a zda si hasiči mohou v rámci krizových situací značného rozsahu vzájemně poskytnout personální i materiální pomoc.
 - Zda dochází v dostatečném rozsahu k výměně informací o výbavě mezi HSZ Pirna, Ústí nad Labem a Děčín pro případ potřebné vzájemné vypomoci.
- Mluvčí české a německé delegace poskytnou získané informace do **20. 6. 2013** sekretariátu, který na jejich základě připraví předlohu pro příští poradu.

BOD 8 Zmapování zvlášť citlivých oblastí (pro minimalizaci dopadů havárií)

Sekretariát připravil přehled potenciálně využitelných informací, které byly na mezinárodní úrovni shromážděny v rámci reportingu pro potřeby Rámcové směrnice o vodách. Jedná se o následující mapy, které byly zpracovány ke Zprávě pro Evropskou komisi podle čl. 15 odst. 2 Směrnice 2000/60/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Zpráva 2005).

- Mapa č. 11a: Území vyhrazená pro odběr vody pro lidskou spotřebu
- Mapa č. 11c: Koupací místa na vodách
- Mapa č. 11d: Oblasti citlivé na živiny
- Mapa č. 11e: Oblasti vymezené pro ochranu stanovišť nebo druhů
- Mapa č. 11f: Chráněná území volně žijících ptáků
- Mapa č. 12: Rybné a měkkýšové vody

Delegace byly požádány, aby na příští poradě připravily národní stanovisko, zda považují zpracování přehledů zvláště citlivých oblastí (pro minimalizaci dopadů havárií) na mezinárodní úrovni za potřebné (i v souvislosti s případným zapracováním do Poplachového modelu Labe).

BOD 9 Podkladové materiály pro poradě vedoucích delegací MKOL ve dnech 14. 5. a 15. 5. 2013 v Magdeburku

Na základě výsledků 46. porady připraví sekretariát návrh předlohy pro poradě vedoucích delegací MKOL ve dnech 14. 5. a 15. 5. 2013 v Magdeburku a zašle členům pracovní skupiny k odsouhlasení.

BOD 10 Různé

K tomuto bodu nebyly žádné příspěvky.

BOD 11 Termín a místo příštích porad

- 47. porada: 20. 8. – 21. 8. 2013 v Německu
- 48. porada: 11. 3. – 12. 3. 2014 v České republice

Přílohy:

- Příloha 1: Prezenční listina
- Příloha 2: Zpráva o výsledku testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe dne 27. 7. 2012
- Příloha 3: Česko-německo-anglický přehled často užívaných výrazů pro potřeby Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe (stav: 20. 2. 2013) – zpracován na základě přehledů MKOOpZ a MKOR
- Příloha 4: Přehled případů havarijního znečištění vod v úseku Ústí nad Labem – státní hranice v letech 1996 - 2012 vybraných na základě kritérií k posouzení havarijního znečištění vod v rámci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe
- Příloha 5: Gewässerschutz bei Bränden in Industrie- und Gewerbebetrieben, Zuständigkeiten und Löschwassermanagement, Erfahrungsaustausch in Baden-Württemberg, Abschlusspapier, aktualisierte Fassung Oktober 2011